

Nedenom og hjem igjen

Nedenom og hjem igjen

DreamWorks avslutter samarbeidet med Aardman Animations med en film som forsøker å gjøre amerikanere av de trauste britene. Det er bare delvis vellykket.

Flushed Away
Sam Fell, David Bowers
Aardman Animation, DreamWorks
2006
Paramount
16:9 Letterbox (1:1,85)
Dolby Digital 5.1
81 min.
2

4

Rats!

For noen uker siden så jeg en trailer for *Nedenom og hjem igjen* på en DVD fra DreamWorks. En fullskala, 90 sekunders, pomp-og-prakt-trailer om den nye filmen fra DreamWorks UTEN at co-produsent Aardman ble nevnt. 90 sekunder med skryt av en film produsert sammen med et av verdens ledende animasjonsstudio - multi Oscar-vinnende produsenter - men likevel ble det faktum ikke vurdert salgbart nok av glupingene i Hollywood. Ikke en logo engang. Skandale!

Samarbeidet mellom Aardman og DreamWorks startet tilbake på 90-tallet da Aardman tok steget fra 1. divisjon til eliteserien med storproduksjonen *Flukten fra Hønsegården* (2000). Samarbeidet fikk en flying (get it?) start, men selv ikke en sterk utgang kunne redde Aardman fra å tryne i forventningene som var lagt ut til Nick Parks første langfilm. Problemet var at filmen aldri kom ut av skrivestua. Årene gikk og omsider kom Park ut av skapet med *Wallace & Gromit - Varulvkaninens forbannelse* i 2005 ? kritikkersuksess og en Oscar ble resultatet.

To suksessfilmer og man skulle tro samarbeidet gikk strålende, men fra kulissene har det etter hvert kommet frem at DreamWorks hadde forventet så mye mer. Kritikkersuksess og moderat gode besøkstall er ikke nok for en Hollywood-gigant. Dermed ble det tredje samarbeidsprosjektet, *Nedenom og hjem igjen*, flyttet fra Bristol til Hollywood med regissørene Sam Fell og David Bowers på slep, og uttrykket ble fjernet fra aardmansk plastelina til hollywoodsk digital 3D. Resultatet er overraskende godt, selv om det føles litt rart å se digital 3d-animasjon som om det var plastelina. Samarbeidet, dog, fikk sitt dødsstøt og avtalen ble kansellert to filmer før tida.

I

Nedenom og hjem igjen møter vi rotta Roddy (Hugh Jackman) mens han lever livets glade dager i menneskers selskap i velstandens Kensington i London. Alt er såre vel inntil familien drar på ferie og Roddys solotilværelse innvaderes av kloakkrotta Sid. I et desperat forsøk på å lure Sid tilbake til kloakken får Roddy smake sin egen medisin og havner selv i Londons livlige kloakk. Nede i mørket møter han en mengde sangglade sniler, noen skikkelig skumle rotter, en guffen padde (Ian McKellen) og rottejenta Rita (Kate Winslet).

Gjennom en lang rekke forviklinger blir Roddy involvert i Ritas kamp mot den mafialiknende virksomheten til padda og hans kumpaner - rottene Spike og Whitey. Det viser seg at padda har skumle planer for Londons underverden og Roddy og Rita må se igjennom sine ulikheter for å redde dagen.

Nedenom og hjem igjen er en heseblesende film i sann Hollywood-stil. De to britene i registolen har nok svelget noen kameler for å gå med på tempoet, men samtidig har filmen energi som passer tempoet. Like fullt må dette ha vært et stort steg for Aardman-teamet. Her har det ikke blitt plass til den underkommuniserte britiske humoren som vi kjenner fra andre Aardman-produksjoner - isteden blir alle potensielt morsomme scener blåst opp og gjort overtydelige i kjent Hollywood-stil. Det gir mye å le av, men lite å humre av.

Hvis man først greier å venne seg til hals-over-hode-tempoet, så oppdager man at filmen faktisk er meget godt fortalt med mange morsomme scener og karakterer med en viss dybde. Åpningssekvensen eksempelvis gjennomføres i full fart, men er proppfull av sketsjer og overraskelser som setter stemningen på beste vis. Man får også en grei introduksjon til Roddy - en karakter som ikke har den forventede utviklingen gjennom filmen. Han er og blir en ganske kjedelig og ensidig karakter. Rita og padda har mer kjøtt og blod enn Roddy som forblir en forfinet rotte gjennom det hele.

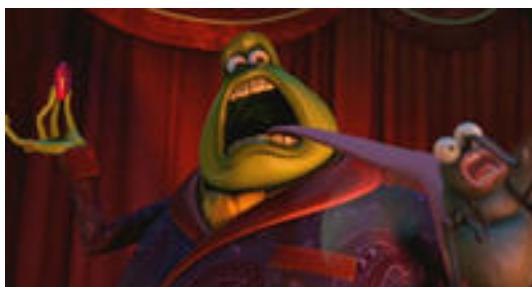
Skuespillerprestasjonene er jevnt over gode og bidrar til å gi ekstra liv til karakterene. Igjen er det Roddy som fungerer dårligst med Hugh Jackman som ikke greier å puste nok liv i posh-rotta. Da gjør Kate Winslet en mye bedre jobb som Rita og Ian McKellen er selvsagt drepende god som padda. I de mindre rollene gjør Andy Serkis (Gollum) en utmerket jobb som Spike, mens Jean Reno gjør seg ekstra fransk for Le Frog. Den norske versjonen er jevnt over hakket tammere, men ikke utpreget dårlig.

Animasjonen er nok et steg i ny retning for Aardman i langfilmformat. Plastelina har vært

Aardmans sterkeste merkevare. Når de først velger å forlate sitt vante element, går de over til digital 3d-animasjon som gjør sitt ytterste for å etterape plastelinautseendet. Jeg synes til og med jeg ser påsatte fingermerker i de digitale 3d-figurene! DreamWorks kan selvsagt sin 3d-animasjon og løser brasene på tilfredsstillende vis. Det er særlig scenene med padda som jeg synes er animert med klasse som matcher Aardmans tradisjonelle animasjon. Mange vil nok reagere på karakterdesignen, som er snytt ut av Nick Parks Wallace & Gromit-design, men greier man første å se igjennom de brede glisene, fungerer karakterene greit.

Samlet sett synes jeg

Nedenom og hjem igjen har blitt en overraskende god film - det kunne ha blitt så mye verre. Filmen har en frisk humor som kler det kjappe tempoet og karakterene har en energi som bidrar til å bære filmen. Det er noen åpenbare svakheter underveis, men sett i sammenheng med de mange andre animasjonsfilmene fra Hollywood dette året, matcher *Nedenom og hjem igjen* det øvrige nivået.

Utgivelsen:

DreamWorks og Paramount sparer ikke på kruttet når det gjelder å fronte DVD-utgivelser. Det formelig kryr av små, smilende sniler i butikker og på nett. Markedsføringen er det ingenting å si på. Innholdet er også på plass.

Nedenom og hjem igjen ser flott ut på DVD-formatet, og lydformatet leverer en fullendt opplevelse.

Ekstramaterialet holder greit nivå. Man får en kjapp titt bak kulissene i produksjonen, hvor det som vanlig fokuseres på kjendisstemmene. Litt musikk med snilene og noen aktiviteter for barna er det også plass til.

På kommentarsporet med regissørene handler mye om manusarbeidet og scener som ikke kom med i den endelige filmen. Litt rart å høre de avslappende britene snakke seg i gjennom den heseblesende filmen, men så innrømmer de også at nettopp tempoet er filmens svakeste side.

En utgivelse på det jevne av en severdig film.

Anmeldt av Tom-Erik Lønnerød, 19.03.07

Takk til Paramount for anmeldereksemplar

Ja

[flushed away cover](#);